

Beoordelingskader programma EFRO 2021-2027 Noord-Nederland

Een beschrijving van de methode en criteria voor de selectie van projecten

Subsidieaanvragen voor het programma Europees Fonds Regionale Ontwikkeling 2021-2027 voor Noord-Nederland (EFRO NNL), worden inhoudelijk beoordeeld door een onafhankelijke deskundigencommissie. De Deskundigencommissie (DCie) voor het EFRO NNL adviseert het Dagelijks Bestuur (DB) van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN) over het toekennen van een EFRO-subsidie.

Subsidieaanvragen die de zogeheten compleetheidstoets met succes hebben doorstaan (elke aanvraag dient bepaalde informatie te bevatten), worden door het SNN doorgeleid naar de DCie. De DCie beoordeelt het projectvoorstel en vat de beoordeling samen in een advies aan het DB. In aansluiting op het inhoudelijk advies van de DCie doet het SNN een beoordeling op subsidie-technische aspecten en vertaalt deze in een subsidie-technisch advies (“in essentie: zijn er wel of geen subsidie-technische belemmeringen?”). De subsidie-technische beoordeling vindt plaats op basis van relevante EU Verordeningen, Europese en nationale wet- en regelgeving, het programma en uitwerkingen die op Europees, nationaal en regionaal niveau zijn gemaakt. Bij de subsidie-technische toets wordt een projectvoorstel onder andere getoetst op zekerstelling van de overige financiering, obstakelvrijheid, staatssteunregels en of een project niet leidt tot onnodig negatieve effecten in termen van duurzame ontwikkeling (het “Do no significant harm”-principe). Het DB besluit op grond van beide adviezen. Het SNN vertaalt het besluit in een toekenning of afwijzing.

Voor de beoordeling maakt de DCie gebruik van helder omschreven procedures en criteria. De procedures en criteria borgen dat de projectselectie niet-discriminerend, inclusief en transparant is, dat de geselecteerde projecten voor een maximale hefboom van de Uniefinanciering zorgen en de geselecteerde projecten aansluiten bij de in verordening (EU) 2021/1060 (de ‘Gemeenschappelijke bepalingen’) omschreven – en in het programma uitgewerkte - horizontale beginselen. Dit betekent onder meer dat er getoetst wordt op gendergelijkheid, het voorkomen van discriminatie en het bevorderen van duurzame ontwikkeling.¹

Projecten worden geselecteerd via zogenoemde openstellingen. Openstellingen zijn feitelijk oproepen tot het indienen van projectvoorstellen. Openstellingen geven invulling aan het deel van de programma-inhoud en het programmabudget. De inhoud kan gerelateerd zijn aan één of meerdere specifieke doelstellingen uit het programma, of een gedeelte van een specifieke doelstelling². Het vertalen van het programma in openstellingen wordt programmeren genoemd.

Programmeringsoverzichten omvatten een reeks aan geplande openstellingen. Deze overzichten worden één of meerdere keren per jaar door het SNN opgesteld en geactualiseerd en met het Comité van Toezicht gedeeld.

Openstellingen kunnen verschillende vormen aannemen. Procedures kunnen competitief of niet-competitief zijn.

Bij ‘competitief’ worden voorstellen niet alleen individueel, maar ook in vergelijking met andere voorstellen beoordeeld. Bij ‘niet-competitief’ worden voorstellen individueel beoordeeld (op volgorde van binnenkomst). Voor openstellingen gelden termijnen waarbinnen voorstellen kunnen worden ingediend en dienen te zijn beoordeeld. Aan openstellingen hangen budgetten (EFRO en

¹ Artikel 9, Verordening (EU) 2021/1060

² Dan gaat het om ‘soorten interventies’. Zie verderop in dit document.

soms ook zogeheten Rijkscofinanciering van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK)). Budgetten bepalen wat er maximaal per openstelling kan worden toegekend. De omvang van budgetten wordt vooraf bekend gemaakt. Openstellingen, beoordelingsproces en – criteria worden gepubliceerd op de website van het SNN.

Procedures en criteria voor de beoordeling van projecten worden per openstelling beschreven in een zogeheten uitvoeringsregeling. De uitvoeringsregeling vormt het kader voor de beoordeling van de binnen die openstelling in te dienen projectvoorstellen.

Het EFRO 2021-2027 programma voor NNL kent een integrale, meervoudige insteek. De filosofie van het programma is, de RIS3³ volgend, dat om duurzaam innovatiever te worden het in NNL niet volstaat om je te concentreren op het valoriseren van innovaties ('kansen benutten'), maar dat het daarnaast en in samenhang daarmee, noodzakelijk is te investeren in voorwaardelijke elementen als het innovatie-ecosysteem en een aantal 'hobbels' dat voorkomt dat partijen effectief met innovatie en vernieuwing aan de slag gaan ('randvoorwaarden').

De meervoudige insteek van het programma impliceert variatie in het soort projecten dat wordt ondersteund ('soorten interventies') en de openstelling die daar bij past.

In het programma zijn de drie pijlers van de RIS3 uitgewerkt in vijf zogeheten specifieke doelstellingen. Van de vijf specifieke doelstellingen hebben er drie een specifiek label 'groen'.

Verwacht wordt dat de vijf doelstellingen zeventien verschillende soorten interventies gaan opleveren. Een interventie kan variëren van een grootschalig innovatieproject, gericht op de ontwikkeling van een nieuwe waardeketen, tot een kleinschalig mkb-experiment rond een maatschappelijk thema.

Een dergelijk grote variatie in het soort interventies vraagt naar de overtuiging van de Beheerautoriteit om maatwerk bij de selectie en beoordeling van projecten. Dit betekent niet dat er op verschillende manieren wordt beoordeeld of dat er per openstelling verschillende criteria gelden, maar wel dat de openstelling en de uitwerking van criteria effectief worden afgestemd op het soort projecten dat wordt gezocht. Uitgangspunt is dat het kader, de procedure en de criteria die in de Uitvoeringsregeling worden vastgelegd, maximaal voedend zijn aan dat wat er met de openstelling wordt beoogd. Centraal staat het leveren van 'de juiste incentives', voor initiatiefnemers, voor het SNN en voor de DCie (en DB).

De inhoudelijke beoordeling vindt plaats door middel van een kwalitatieve sterkte-zwakteanalyse, waarbij per project onderscheidende elementen de doorslag kunnen geven. De uitkomsten van de beoordeling wordt gezien in relatie tot de hoogte van de gevraagde subsidiebijdrage.

De kern van de beoordeling (d.i. de sterkte-zwakte analyse) wordt gevormd door vijf criteria. Deze criteria zijn landelijk bepaald en gelden dus voor elk Nederlands EFRO-programma. Het gaat om:

1. De bijdrage van een project aan de doelstellingen van het programma en de openstelling;
2. De bijdrage van een project aan maatschappelijke impact en duurzame ontwikkeling;
3. Het financieel en economisch toekomstperspectief van een project;
4. De innovativiteit van een project;
5. De kwaliteit van een aanvraag.

³ Research- en Innovatiestrategie voor Slimme Specialisatie voor Noord-Nederland 2021-2027
<https://www.snn.nl/over-snn/europa/strategie-voor-het-noorden>

Elke uitvoeringsregeling die voor het programma EFRO 2021-2027 voor NNL wordt opgesteld, kent een beoordelingskader, een 'basiskader', dat start met deze vijf criteria en de uitwerking ervan in dit document.

Aanvullend kan er in een uitvoeringsregeling, binnen de grenzen van dit 'basiskader', een nadere uitwerking van de criteria worden opgenomen, die maximaal borgt dat dat type project wordt geselecteerd dat matcht met het 'soort interventie' waar met de openstelling op wordt gemikt.

Een eerste variant van een nadere uitwerking (EFRO 'Tender Valorisatie 2022') is als bijlage bij dit document gevoegd.

Aan elk criterium wordt een puntenscore gekoppeld. De score kent verschillende gradaties. De gradaties worden gekoppeld aan punten, met een maximum aantal punten per criterium.

De criteria 'bijdrage aan de doelstellingen van het programma' en 'maatschappelijke impact / duurzame ontwikkeling' kunnen geïntegreerd worden uitgewerkt, indien dit bijdraagt aan het creëren van 'de juiste incentives' voor de openstelling. Het gaat dan specifiek om openstellingen waarbij het tot stand brengen van synergie tussen economische en maatschappelijke doelstellingen centraal staat.

Een variatie van deze twee criteria wordt in de uitvoeringsregeling inzichtelijk gemaakt, waarmee transparantie wordt gewaarborgd.

Het totaal van de scores op elk criterium telt minimaal op tot '0' en maximaal tot '100'. Alleen projectvoorstellen met een minimale totaalscore van '70' worden positief beoordeeld.

Aanvullend geldt als uitsluitingscriterium dat er per beoordelingscriterium minimaal 50% van het maximaal te behalen aantal punten dient te worden behaald.

In de onderstaande tabel wordt nadere invulling gegeven waaraan bij de beoordeling per criterium kan worden gedacht.

1. De bijdrage van een project aan de doelstellingen van het programma en de openstelling

Bij het beoordelen van dit criterium wordt gevraagd om een kwalitatief oordeel te geven over het projectvoorstel in relatie tot wat met het programma, de betreffende specifieke doelstelling en de openstelling wordt beoogd.

Hierbij gaat het onder meer om:

- De bijdrage aan de doelstellingen zoals uitgewerkt in het programma en de uitvoeringsregeling voor de openstelling;
- De score op van toepassing zijnde resultaatindicatoren en outputindicatoren;
- De noodzaak van de subsidie ('additionaliteit');
- De bijdrage aan de doelstellingen ten opzichte van de gevraagde bijdrage ('value for money').

Afhankelijk van de openstelling en het soort interventie waarop wordt gefocust, kunnen in de nadere uitwerking onder meer de volgende elementen een rol spelen:

- Visie en integrale benadering (of een project is opgezet vanuit een sterke, strategische visie);

- Samenhang en samenwerking (of een project een coherent geheel aan activiteiten presenteert);
- Voorbeeldfunctie (of een project een voorbeeldfunctie kan vervullen voor anderen);
- Onderscheidend vermogen (of een project bijdraagt aan het creëren van onderscheidend vermogen voor NNL);
- Innovatie-ecosysteem (of een project bijdraagt aan een beter functionerend Noord-Nederlands innovatie-ecosysteem, met actoren en initiatieven die onderling beter zijn verbonden, over sector- en domeingrenzen heen, met kortere lijnen en meer openheid).

2. De bijdrage van een project aan maatschappelijke impact en duurzame ontwikkeling

Bij dit criterium gaat het om de vraag in hoeverre een project erin slaagt economische en maatschappelijke doelstellingen met elkaar te verbinden en synergie weet te bewerkstelligen; dus in hoeverre een project inspeelt op maatschappelijke uitdagingen – de RIS3 Transities - , daar economisch voordeel uit weet te creëren en tevens maatschappelijke impact genereert.

De manier waarop en de mate waarin maatschappelijke impact wordt gegenereerd kan variëren per openstelling en het soort interventie waarop wordt gefocust. Er kan worden gevraagd om een maatschappelijke business case.

In de beoordeling wordt meegenomen:

- De impact van een project hier en elders;
- De impact van een project nu en in de toekomst;
- De mate van kwantitatieve en kwalitatieve onderbouwing van de impact en de haalbaarheid hiervan.

In brede(re) zin wordt bij dit criterium beoordeeld in hoeverre het project bijdraagt aan duurzame ontwikkeling.

Hierbij gaat het om:

- Ecologische duurzaamheid ('planet'), hierbij valt te denken aan efficiënt gebruik van hulpbronnen, verhogen van de biodiversiteit, klimaatadaptie en mitigatie; duurzaam watergebruik en beheer; tegengaan van vervuiling van het milieu; verbetering van de luchtkwaliteit; en herstelvermogen voor rampen, risicopreventie en beheer;
- Sociale duurzaamheid ('people'), hierbij valt te denken aan bevordering van gelijkheid van mannen en vrouwen en non-discriminatie, (sociale) participatie, verrijking cultuur, veiligheid, gezondheid en onderwijs;
- Economische duurzaamheid ('profit'), hierbij valt te denken aan bevordering van kennis, kapitaalgoederen, vestigingsvoorwaarden, circulariteit van de economie en verbetering van de economische structuur.

3. Het financieel en economisch toekomstperspectief van een project

Bij dit criterium wordt een project beoordeeld op het perspectief en de potentiële economische en maatschappelijke impact op de langere termijn, dat wil zeggen, na afloop van de subsidieperiode. Het kan gaan om directe impact van een project of om het potentieel van een project om vervolginiciatieven te genereren, veranderingen teweeg te brengen en/ of andere partijen te enthousiasmeren en inspireren.

Wat toekomstperspectief precies inhoudt is afhankelijk van de openstelling en het soort projecten waarop de openstelling wordt gericht.

Elementen die een rol kunnen spelen:

- Het potentieel van een project om bij te dragen aan nieuw verdienvermogen en onderscheidend vermogen voor NNL;
- De verhouding tussen potentiële impact en risico's;
- De mate waarin een project kan bijdragen aan structurele veranderingen;
- Mogelijkheden voor opschaling of doorontwikkeling;
- De samenhang met andere initiatieven;
- De visie op de fase na de subsidieperiode.

4. De innovativiteit van een project

Bij dit criterium wordt een project beoordeeld op het vernieuwende karakter. Het gaat om vernieuwing in brede zin, binnen een project zelf en/of vernieuwing die een project teweegbrengt.

Afhankelijk van de openstelling en het soort interventie waarop wordt gefocust, kunnen in de nadere uitwerking onder meer de volgende elementen een rol spelen:

- Hoe vernieuwend is het resultaat van een project? Bijvoorbeeld nieuw of verbeterd product, dienst of proces?;
- Gaat het om iets nieuws of een nieuwe toepassing van iets bestaands? Indien het laatste, hoe verschilt de innovatie van al bestaande producten, diensten of processen?;
- Is er een verbinding of wordt deze gelegd tussen sectoren, domeinen en/of Transitie's?;
- In welke mate heeft een project een experimenteel karakter? Het experimentele element kan zitten in de inhoud, maar ook in de manier waarop een project is opgezet of wordt uitgevoerd, of door de partijen die bij het project zijn betrokken ('unusual suspects', 'verrassende combinaties van partijen');
- De manier waarop en de mate waarin concepten, werkvormen en manieren van werken worden ontwikkeld en getest die een project-overstijgende betekenis en impact kunnen hebben.

5. De kwaliteit van een aanvraag

Bij dit criterium wordt beoordeeld op de kwaliteit van de aanvrager en de kwaliteit van het projectplan.

a. De kwaliteit van de aanvrager;

Het gaat bij dit element primair om de vraag of het een aanvrager of een consortium wordt toevertrouwd projectdoelstellingen daadwerkelijk te realiseren en de risico's die met projectuitvoering gepaard gaan, weet te beheersen.

Afhankelijk van de openstelling en het soort projecten waarop wordt gemikt, kan voor het beantwoorden van deze vragen worden gekeken naar aspecten als:

- De aanwezigheid van een relevant, complementair en representatief consortium;
- Zijn alle partijen die logischerwijs bij een project betrokken behoren te zijn, daadwerkelijk betrokken?;
- Het trackrecord en de ervaring van een aanvrager / consortium;

- De uitvoerings- en slagkracht van een aanvrager / consortium;
- Het lerend vermogen van een aanvrager / consortium;
- De mate van samenwerking binnen een projectconsortium;
- De manier waarop en de mate waarin partners kennis inbrengen en delen tijdens de uitvoering van een project;
- De breedte van betrokken ketenpartijen (Zijn meerdere schakels uit een keten betrokken?);
- De overtuigingskracht waarmee een projectvoorstel wordt gepresenteerd / gepitcht.

b. De kwaliteit van het projectplan.

Afhankelijk van de openstelling en het soort projecten waarop wordt gemikt, gelden voor dit criterium vragen als:

- Is er sprake van en logisch geheel van activiteiten? Bestaat er een logisch onderling verband tussen de activiteiten die zijn voorzien en het doel dat wordt beoogd?;
- Is dat wat nodig is om het doel te bereiken in het projectplan opgenomen en niet meer dan dat?;
- Is de projectopzet duidelijk en zijn activiteiten helder omschreven?;
- Zijn doelstellingen objectief en meetbaar geformuleerd?;
- Is de planning realistisch en haalbaar?;
- Is er een sluitende begroting en is deze helder en effectief opgezet?;
- Is er een overtuigend (plan voor) een monitoring- en evaluatiesysteem, dat gekoppeld en ondersteunend is aan de te behalen projectresultaten?;
- Is de projectopzet flexibel? Wordt er rekening gehouden met mogelijke bijsturing? Is het monitoringsysteem hieraan voedend?;
- Zijn risico's en de manier waarop deze worden beheerst, helder en uitputtend beschreven?;
- Blijkt uit de projectopzet dat er wordt gestuurd op het realiseren van leereffecten en het delen van ervaringen en resultaten met anderen?

Spelregels beoordelingscores

- Een beoordeling wordt uitgedrukt in punten. Er geldt per criterium een minimum en een maximum aan te behalen punten.
- Een beoordeling per criterium kent verschillende gradaties. Elke gradatie levert een aantal punten op.

- Het aantal gradaties per criterium wordt per openstelling vastgelegd in een uitvoeringsregeling.

-

-

- Afhankelijk van de inhoud en doelstellingen van een openstelling kunnen criterium 1 ("De bijdrage van een project aan de doelstellingen van het programma en de openstelling") en 2 ("De bijdrage van een project aan maatschappelijke impact en duurzame ontwikkeling") worden samengevoegd. Dit wordt vastgelegd in de uitvoeringsregeling.

In dat geval geldt er een maximum aantal te behalen punten voor de combinatie.

- Het maximum aantal te behalen punten per (samengevoegd) criterium wordt per openstelling vastgelegd in de uitvoeringsregeling en voldoet daarbij in ieder geval aan de in deze tabel opgenomen spelregels.
- Het totaal van de scores op elk criterium telt minimaal op tot 0 en maximaal tot 100 punten.
- Alleen projectvoorstellen met een minimale totaalscore van '70' worden positief beoordeeld.
- Als uitsluitingscriterium geldt dat per beoordelingscriterium minimaal de helft van het maximaal aantal te behalen punten dient te worden behaald..
- Het maximum aantal te behalen punten voor criterium 1 'De bijdrage van een project aan de doelstellingen van het programma en de openstelling' en criterium 2 'De bijdrage van een project aan maatschappelijke impact en duurzame ontwikkeling' bedraagt bij elke openstelling opgeteld minimaal 40 punten. Indien beide criteria afzonderlijk worden beoordeeld, geldt dat het maximum aantal te behalen punten per criterium elk minimaal 20 is.
- Het maximum aantal te behalen punten voor criterium 3 'Het financieel en economisch toekomstperspectief van een project' en criterium 4 'De innovativiteit van een project' bedraagt bij elke openstelling elk minimaal 20 punten.
- Het maximum aantal te behalen punten voor, criterium 5 'De kwaliteit van een aanvraag' bedraagt bij elke openstelling minimaal 15 punten.

Versie 2022-10-03